

Records que retornen

Trobada al 1940, al Roquer del Ridaura, d'aquells que durant la guerra pasaren la frontera

En el LLUMIGUIA del passat mes de juny una «fotografia comentada», que firma Joan Escalona i Mena, em portà uns records molt dramàtics viscuts amb mossèn Miquel Genoher, vicari de Cassà, objecte de l'article.

Mossèn Miquel Genoher, durant la guerra civil va estar amagat a casa, juntament amb el rector de Sant Andreu Salou, Mn. Joan Buch. A mitja contesa mossèn Joan, cansat d'estar reclòs, passà a França. Mossèn Genoher va quedar-se a casa. A mitjans de l'any 1937, també cansat de tant captiveri, decidí passar la frontera i que jo l'acompanyaria. Concertada la fugida amb el guia corresponent, calia traslladar-nos al poblet de Riudaura situat més amunt d'Olot. Determinarem fer el camí de nit amb bicicleta des de Cassà a Amer i d'aquesta població a Olot ho faríem amb el tren. En el qual vindria la meva mare per acompanyar-nos fins al guia, que ella ja coneixia de quan passà Mn. Joan.

Cal tenir en compte que Mn. Genoher feia dos anys que no sortia d'una habitació de 4 metres quadrats. Per tant, tenia les cames atrofiades. No anava amb bicicleta des de petit. Total, sortirem sobre les 11 del vespre de Cassà, pensant arribar a Amer sobre les dues o les tres de la matinada. El camí fou un martiri per a Mn. Genoher i per a mi mateix. Ara caic, ara m'aixeco, es féu de dia molt abans d'arribar a Anglès, arribant a Amer quasi al migdia. Allà, intranquil·la, ens esperava una persona des de la matinada. Calia esperar, fins a mitja tarda, que era quan havia de passar el tren que ens portaria a Olot. Per desgràcia, o millor dit, per sort, el tren no va passar fins a les 11 de la nit. A l'arribada a Olot, el contacte, que tot i el retard ens esperava impacient, indicà que la colla que formava l'expedició, veient la tardança, havia emprès el camí cap a França. Decebuts, espantats, mossèn Genoher tremolava com una fulla a l'arbre, no sabíem què fer. La noia que ens acompanyava determinà d'amagar-nos en una masia de Riudaura, anomenada el Roquer, mentre retornava el guia. Ens encabirem en un barracó atapeït d'users i fullam de blat de moro, menjar per l'aviram i les vaques de la masia. Entre les teules mal ajustades i les teranyines que penjaven dels retorts cairats veiérem fer-se de dia. Mossèn Genoher estava enfebrat. Els masovers, un matrimoni de bastant edat i dues filles d'uns 20 i 22 anys, eren vigilats pel comitè de Riudaura, per tenir tres fills a la banda nacional i pensaven que estarien amagats al bosc. Tot i aquest perill, la nit següent ens amagarem dins la casa per cuidar de Mn. Miquel. Als dos dies tinguérem la notícia: L'expedició havia estat agafada a la frontera. Deixo de contar els patiments posteriors, i el calvari dels cinc mesos d'estar ocults fins a l'arribada dels Nationals, que ocuparen Olot. Potser un altre dia ho explicaré.

Josep Bosch

AGATHA RUIZ DE LA PRADA

Maria Negre i Telxidor

Tel. 972 46 01 84

C/ Barraquetes, 29 - 17244 CASSÀ DE LA SELVA